

УДК 343.344

Голубов В. В. — здобувач наукової лабораторії з проблем досудового розслідування навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ, м. Київ

ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТА ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ, ПРЕДМЕТОМ ЯКИХ Є ЗБРОЯ, БОЙОВІ ПРИПАСИ, ВИБУХОВІ РЕЧОВИНИ ТА ВИБУХОВІ ПРИСТРОЇ

Проаналізовано об'єкт злочинів проти громадської безпеки, предметом яких є зброя, бойові припаси, вибухові речовини та вибухові пристрої. Доведено, що родовий і видовий об'єкти цих злочинів збігаються. Висвітлено особливості основного та додаткового безпосередніх об'єктів злочинів зазначеної категорії.

Ключові слова: родовий об'єкт, основний безпосередній об'єкт, додатковий обов'язковий об'єкт, додатковий факультативний об'єкт, громадська безпека.

Позитивною новелою чинного Кримінального кодексу (КК) України є розміщення всіх злочинів проти громадської безпеки в розділі IX з однойменною назвою Особливої частини цього Закону.

У різний час проблематиці відповідальності за злочини проти громадської безпеки, предметом яких є зброя, бойові припаси, вибухові речовини та вибухові пристрої, а також питанням їх кваліфікації присвячували свої дослідження такі вчені, як А. О. Данилевський, Л. М. Демидова, П. К. Євдокімова, В. Ф. Кириченко, В. М. Куц, О. П. Литвин, В. Д. Малков, С. М. Мохончук, В. О. Навроцький, Т. М. Приходько, В. А. Робак, О. М. Сарнавський, В. П. Тихий, В. О. Тюнін, В. В. Українець, П. Л. Фріс, М. І. Хавронюк, І. С. Шапкін та ін.

В Україні об'єкт злочинів зазначеної категорії не досліджували. Натомість у працях вітчизняних науковців розглянуто громадську безпеку як об'єкт злочину загалом, вивчено питання об'єкта в контексті аналізу окремих складів злочинів проти громадської

безпеки, передбачених розділом IX Особливої частини КК України. Тому метою статті є встановлення та характеристика об'єкта злочинів проти громадської безпеки, предметом яких є зброя, бойові припаси, вибухові речовини та вибухові пристрої (ст. 262, 263, 263¹, 264 КК України).

З'ясування об'єкта злочину дасть змогу розкрити соціально-політичну та юридичну сутність злочину, визначити суспільно небезпечні наслідки, встановити межі дії кримінально-правової норми, що сприятиме правильній кваліфікації діяння.

У кримінальному праві існують дві основні концепції щодо поняття «об'єкт злочину». Прихильники першої з них об'єктом злочинів визнають сукупність суспільних відносин (такий підхід панував у радянський період, проте й нині він є досить популярним). Згідно з другою концепцією, об'єктом злочину є захищене законом благо (інтерес), цінність.

На нашу думку, ці концепції не є взаємовиключними, адже кримінальне законодавство охороняє об'єкти, які суспільство визнало цінністю (благом), а також регулює ставлення до них з боку суб'єктів права. Під час детального аналізу обох концепцій можна констатувати багато спільних ознак.

З огляду на внутрішню схожість зазначених позицій, характеризуючи об'єкт злочинів проти громадської безпеки, предметом яких є зброя, бойові припаси, вибухові речовини та вибухові пристрої, слід оперувати науковими твердженнями щодо визнання об'єктом злочину суспільних відносин.

Громадську безпеку як родовий об'єкт злочинів досить ґрунтовно висвітлено в доробках таких учених, як В. І. Антипов, В. І. Борисов, М. С. Грінберг, Д. В. Зеркалов, В. О. Навроцький, В. П. Тихий та ін. Так, у науковій літературі цю категорію розглядають як: систему заходів та умов, що забезпечують нормальне функціонування підприємств, установ, організацій, а також спокій громадян [1, с. 291]; об'єктивний стан суспільства та суб'єктивне його відчуття захищеності від небезпек, у тому числі громадського спокою, а також убезпечення від впливу предметів підвищеної небезпеки (вогнь, вибухові, радіоактивні, піротехнічні, легкозаймисті речовини, вогнепальна та холодна зброя, бойові припаси) [2, с. 95]; сукупність суспільних відносин, що забезпечують захист життя й здоров'я невизначеної кількості людей і безпечного використання джерел підвищеної небезпеки [3, с. 287]; комплекс суспільних відносин, що

ґрунтуються на нормативних розпорядженнях та охоронюваних КК України положеннях, які гарантують охорону життя і здоров'я громадян, збереження майна, нормальну діяльність підприємств, організацій та установ під час проведення небезпечних робіт, використання предметів підвищеної небезпеки та інших предметів, що становлять загрозу для людини й суспільства [4, с. 25]; сукупність охоронюваних нормами кримінального права суспільних відносин, покликаних убезпечити невизначене коло осіб і правоохоронюваних інтересів від спричинення насильницької шкоди предметами й видами діяльності, які становлять підвищену небезпеку для оточуючих [5, с. 11]; внутрішній стан речей у певному суспільстві, коли кожен його представник має право і може як самостійно, так і за допомогою держави реалізовувати конституційні, природні й інші права та свободи за умови чинників, що впливають із діяльності інших членів суспільства, зважаючи на їхнє спільне суспільне життя, що перешкоджали б йому це робити, суперечили б його законним інтересам і ставили б їх під загрозу своїм існуванням чи проявами [6, с. 6]; убезпечення від джерел підвищеної небезпеки, зокрема зброї, предметів, що становлять підвищену небезпеку для оточення [7, с. 6]; суспільні відносини, спрямовані на забезпечення безпеки у сфері поведінки з джерелами підвищеної небезпеки (злочинних угруповань, терористичних загроз, предметів, які становлять підвищену небезпеку для оточення, вогню) [8, с. 88].

З огляду на вищевикладене, найбільш повним є визначення громадської безпеки як убезпечення від впливу джерел підвищеної небезпеки, а саме: злочинних організацій, терористичних груп та інших злочинних об'єднань, зброї, предметів, що становлять підвищену небезпеку для оточення, вогню [9, с. 579].

Відповідно, родовим об'єктом злочинів проти громадської безпеки, предметом яких є зброя, бойові припаси, вибухові речовини та вибухові пристрої, варто вважати суспільні відносини, спрямовані на забезпечення безпеки у сфері поведінки з окремими джерелами підвищеної небезпеки (зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями). У такому разі зміст громадської безпеки визначається характером загальнонебезпечних джерел (зброї, бойових припасів, вибухових речовин і вибухових пристроїв) та колом суспільних відносин,

яким загальнебезпечні джерела можуть завдати шкоди. Руйнівні можливості джерел підвищеної небезпеки зумовлюють постійну потребу в гарантуванні безпеки суспільства, яка полягає в стані захищеності суспільства від загроз з боку джерел підвищеної загальної небезпеки [10, с. 3]. Водночас варто враховувати, що громадська безпека тісно пов'язана із суспільними відносинами, які стосуються джерел загальної небезпеки, від яких залежить забезпечення охорони життя і здоров'я громадян, матеріальних та інших цінностей.

Озвучена в науковій літературі класифікація видових об'єктів злочинів проти громадської безпеки, предметом яких є зброя, бойові припаси, вибухові речовини та вибухові пристрої, стосується їх визначення як: 1) громадської безпеки в частині захищеності суспільства від загальнебезпечних фізичних, хімічних та інших предметів небезпеки (ст. 262, 263, 263⁺, 264 КК України) [11, с. 9]; 2) громадської безпеки в частині офіційно встановленого порядку поведінки зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами та вибуховими пристроями [12, с. 11]; 3) групи однорідних суспільних відносин, спрямованих на забезпечення громадської безпеки у сфері поведінки з матеріалами, що є предметом підвищеної небезпеки [13, с. 9].

Залежно від особливостей видового об'єкта В. П. Тихий класифікував злочини проти громадської безпеки на: 1) злочини проти суспільних відносин, які забезпечують пожежну безпеку (безпеку від вогню); 2) злочини проти суспільних відносин, які забезпечують радіаційну безпеку (безпеку від радіоактивних матеріалів); 3) злочини проти суспільних відносин, які забезпечують від вибухових, легкозаймистих та їдких речовин, вогнепальної та холодної зброї, бойових припасів [10, с. 16].

На нашу думку, родовий і видовий об'єкти злочинів цієї групи збігаються. Вони постають як суспільні відносини, спрямовані на забезпечення безпеки у сфері поведінки з окремими джерелами підвищеної небезпеки.

Основний безпосередній об'єкт злочинів проти громадської безпеки трактують переважно з огляду на родовий об'єкт. Про нього не завжди згадують у межах кримінально-правової характеристики злочинів [8, с. 94]. Науковці переконують, що безпосереднім об'єктом злочинів проти громадської безпеки,

предметом яких є зброя, бойові припаси, вибухові речовини та вибухові пристрої, є:

– у ст. 262 КК України – безпека, пов'язана з контрольованим доступом до вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів [8, с. 106]; суспільні відносини, які сформувались у результаті врегулювання правом стану захищеності життя та здоров'я невизначеного кола осіб від потенційно негативного впливу вогнепальної зброї (крім гладкоствольної мисливської), бойових припасів, вибухових речовин, вибухових пристроїв чи радіоактивних матеріалів [14, с. 8]. Сумнівною в цьому контексті є позиція І. Я. Козаченка та А. В. Наумової відносно того, що безпосереднім об'єктом вказаного злочину є суспільна безпека у сфері обігу цих предметів [15, с. 419; 16, с. 264], зокрема з огляду на невизначеність і розмитість наведеного формулювання. На нашу думку, основним безпосереднім об'єктом злочину означеної категорії слід вважати безпеку невизначеного кола осіб від несанкціонованого доступу до цих предметів;

– у ст. 263, 263¹ КК України – безпека, пов'язана з контрольованим обігом вогнепальної та холодної зброї, бойових припасів, вибухових речовин і вибухових пристроїв [8, с. 107]; суспільні відносини, які існують у зв'язку з використанням вогнепальної (крім мисливської гладкоствольної), холодної зброї, бойових припасів і вибухових речовин [12, с. 9]; система суспільних відносин, що визначають порядок виготовлення, ремонту, зберігання, придбання, користування, обліку та перевезення цих предметів [17, с. 5]; безпека невизначеного кола осіб від зазначених у ст. 263, 263¹ КК України незаконних маніпуляцій із названими предметами [18, с. 33]. Водночас дещо хибною є точка зору Л. Ф. Рогатих щодо визнання безпосереднім об'єктом цих злочинів відносин з обігу зброї, заснованих на сукупності правил, що регламентують порядок виробництва, придбання, володіння, зберігання, збуту й перевезення зброї [19, с. 33]. Так, Кодекс встановлює відповідальність не за порушення дозвільної системи, а за шкоду суспільним відносинам, яку заподіяно шляхом порушення дозвільної системи. Також недостатньо обґрунтованою вважаємо думку С. У. Дікаєва відносно того, що безпосереднім об'єктом злочину, передбаченого ст. 263 КК України, є сукупність відносин, які забезпечують суспільну безпеку від можливого посягання шляхом незаконного поводження зі зброєю [20, с. 10]. Тому, на нашу думку, основним

безпосереднім об'єктом злочинів, передбачених ст. 263–263¹ КК України, доцільно визнати безпеку невизначеного кола осіб від несанкціонованого обігу зазначених предметів;

– у ст. 264 КК України – дотримання встановлених правил зберігання зброї або бойових припасів [9, с. 598–612]. Безперечно, такий підхід не викликає сумнівів.

Слід погодитись із висновками вчених, які відносять власності (ст. 262, 264 КК України) та життя, здоров'я людей (ст. 264 КК України) вважають додатковим обов'язковим безпосереднім об'єктом злочинів цієї групи [8, с. 107]. Крім цього, науковці іноді виокремлюють як додатковий обов'язковий безпосередній об'єкт таких злочинів нормальне функціонування правоохоронних органів, порядок управління у сфері поведінки зі зброєю, боеприпасами й вибуховими речовинами, оскільки незаконне володіння предметами зброї ускладнює діяльність останніх щодо протидії порушенням громадського порядку та затримання правопорушників, а також недотримання встановленого порядку управління у сфері поведінки зі зброєю, боеприпасами та вибуховими речовинами [12, с. 10; 8, с. 107].

Отже, додатковим обов'язковим безпосереднім об'єктом злочинів аналізованої групи є життя, здоров'я людей, відносини власності, довкілля, безпека виробництва, нормальне функціонування правоохоронних органів, порядок управління у сфері поведінки зі зброєю, боеприпасами та вибуховими речовинами.

Родовим об'єктом злочинів аналізованого виду є суспільні відносини, спрямовані на забезпечення безпеки у сфері поведінки з джерелами підвищеної небезпеки (зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями). Їхній видовий об'єкт цілком відповідає родовому. Основним безпосереднім об'єктом слід вважати убезпечення невизначеного кола осіб від несанкціонованого доступу до зазначених предметів (ст. 262 КК України) та несанкціонованого обігу зазначених предметів (ст. 263–263¹ КК України), а також дотримання встановлених правил зберігання зброї або бойових припасів (ст. 264 КК України).

Додатковим обов'язковим чи додатковим факультативним об'єктом злочинів аналізованої групи є життя, здоров'я людей, відносини власності, довкілля, безпека виробництва, нормальне функціонування правоохоронних органів, порядок управління у сфері поведінки зі зброєю, боеприпасами та вибуховими речовинами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кримінальне право України. Загальна частина : підруч. для студентів юрид. вузів і ф-тів / [Г. В. Андрусів, П. П. Андрушко, В. В. Бенківський та ін.] ; за ред. П. С. Матишевського, П. П. Андрушка, С. Д. Шапченка. — Київ : Юрінком Інтер, 1997. — 506 с.
2. Тихий В. П. Громадська безпека та деякі особливості складів злочинів проти неї / В. П. Тихий // Законодавство України. Науково-практичні коментарі. — 2004. — № 4. — С. 94–99.
3. Коржанський М. Й. Кримінальне право України. Частина загальна : курс лекцій / М. Й. Коржанський. — Київ : Наук. думка та Укр. вид. група, 1996. — 336 с.
4. Даньшин И. Н. Общественная безопасность и система преступлений, посягающих на нее / И. Н. Даньшин // Проблемы відповідальності за злочини проти громадської безпеки за новим Кримінальним кодексом України : матеріали Міжнар. наук.-практ. семінару (Харків, 1–2 жовт. 2003 р.). — Харків : Схід.-регіон. центр гуманіст.-освіт. ініціатив, 2003. — С. 25–28.
5. Навроцький В. Злочини проти громадської безпеки, громадського порядку та народного здоров'я : лекції / В. Навроцький. — Львів, 1997. — 26 с.
6. Іваненко І. В. Бандитизм: кримінологічне та кримінально-правове дослідження [Електронний ресурс] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / І. В. Іваненко. — Одеса, 2003. — 19 с. — Режим доступу: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/2150>. — Назва з екрана.
7. Кримінальний кодекс України : наук.-практ. комент. / за заг. ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. — Київ : Ін Юре, 2003. — 707 с.
8. Соколовський В. Л. Громадська безпека як об'єкт злочину [Електронний ресурс] : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Соколовський Валерій Леонідович. — Київ, 2017. — 262 с. — Режим доступу: http://elar.naiua.kiev.ua/bitstream/123456789/1459/1/sokolovskij_dis.pdf. — Назва з екрана.
9. Кримінальний кодекс України : наук.-практ. комент. / за заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. — Київ : Юрінком Інтер, 2017. — 1104 с.
10. Тихий В. П. Злочини проти суспільної (загальної) безпеки : конспект лекцій / В. П. Тихий. — Харків, 1996. — 69 с.
11. Радіонов І. І. Кримінальна відповідальність за бандитизм [Електронний ресурс] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / І. І. Радіонов. — Харків, 2004. — 19 с. — Режим доступу: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/2494>. — Назва з екрана.
12. Рибачук В. І. Кримінально-правові та кримінологічні аспекти боротьби з незаконними діями при поводженні зі зброєю, бойовими припасами та вибуховими речовинами : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / В. І. Рибачук. — Одеса, 2001. — 21 с.
13. Гаврилова К. Ю. Кримінальна відповідальність за порушення правил поводження з вибуховими легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / К. Ю. Гаврилова. — Одеса, 2011. — 21 с.
14. Сарнавський О. М. Кримінально-правова характеристика викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / О. М. Сарнавський. — Київ, 2009. — 18 с.
15. Козаченко И. Я. Уголовное право. Особенная часть : учеб. для вузов / И. Я. Козаченко, З. А. Незнамова, Г. П. Новоселов. — М. : Инфра-М, 1997. — 628 с.

16. Кудрявцев В. Н. Российское уголовное право. Особенная часть / В. Н. Кудрявцев, А. В. Наумова. – М. : Юрист, 1997. – 382 с.
17. Тихий В. П. Ответственность за хищение огнестрельного оружия, боевых припасов и взрывчатых веществ по советскому уголовному праву : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / В. П. Тихий. – Харків, 1972. – 20 с.
18. Пінчук М. Г. Предмет доказування і судовий розгляд справ про викрадення та інші незаконні поводження з вогнепальною зброєю, бойовими припасами і вибуховими речовинами : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Пінчук Микола Григорович. – Харків, 2007. – 222 с.
19. Рогатых Л. Ф. Незаконный оборот оружия / Л. Ф. Рогатых. – СПб., 1998. – 146 с.
20. Дикаев С. У. Незаконное приобретение, передача, сбыт, хранение, перевозка или ношение оружия, боеприпасов, взрывчатых веществ и взрывчатых устройств : учеб. пособие / С. У. Дикаев. – Уфа : Уфим. юрид. ин-т, 1998. – 183 с.

REFERENCES

1. Andrusiv, H.V., Andrushko, P.P., & Benkivskiy, V.V. (et al.). (1997). *Kryminalne pravo Ukrainy. Zahalna chastyna [Criminal Law of Ukraine. General part]*. P.S. Matyshevskiy, P.P. Andrushko, & S.D. Shapchenko (Ed.). Kyiv:Yurinkom Inter [in Ukrainian].
2. Tykhyi, V.P. (2004). Hromadska bezpeka ta deaki osoblyvosti skladiv zlochyniv proty nei [Public safety and some features of the syllables of crimes against it]. *Zakonodavstvo Ukrainy. Naukovo-praktychni komentari, Legislation of Ukraine. Scientific and practical comments*, 4, 94-99 [in Ukrainian].
3. Korzhanskyi, M.I. (1996). *Kryminalne pravo Ukrainy. Chastyna zahalna [Criminal Law of Ukraine. Part of the total]*. Kyiv: Nauk. dumka ta Ukr. vyd. Hrupa [in Ukrainian].
4. Danshyn, I.N. (2003). Obshchestvennaia bezopasnost i sistema prestuplenii, poshiagaiushchih na nee [Public safety and the system of crimes that infringe on it]. *Problemy vidpovidalnosti za zlochyny proty hromadskoi bezpeky za novym Kryminalnym kodeksom Ukrainy, Problems of responsibility for crimes against public safety under the new Criminal Code of Ukraine: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference* (pp. 25-28). Kharkiv: Shid.-rehion. tsentr humanitst.-osvit. Initiatyv [in Russian].
5. Navrotskyi, V. (1997). *Zlochyny proty hromadskoi bezpeky, hromadskoho poriadku ta narodnoho zdorovia [Crimes against public safety, public order and public health]*. Lviv [in Ukrainian].
6. Ivanenko, I.V. (2003). *Bandytyzm: kryminolohichne ta kryminalno-pravove doslidzhennia [Banditry: Criminological and Criminal Investigation]*. Odesa. Retrieved from <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/2150> [in Ukrainian].
7. Stashys, V.V., & Tatsii, V.Ya. (Ed.). (2003). *Kryminalnyi kodeks Ukrainy [Criminal codex of Ukraine]*. Kyiv: In Yure [in Ukrainian].
8. Sokolovskiy, V.L. (2017). *Hromadska bezpeka yak ob'ekt zlochyynu [Public safety as the object of crime]*. Kyiv. Retrieved from http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/1459/1/sokolovskij_dis.pdf [in Ukrainian].
9. Dzhuzha, O.M., Savchenko, A.V., & Cherniei, V.V. (2017). *Kryminalnyi kodeks Ukrainy [Criminal codex of Ukraine]*. Kyiv: In Yure [in Ukrainian].
10. Tykhyi, V.P. (1996). *Zlochyny proty suspilnoi (zahalnoi) bezpeky [Crimes against public (general) security]*. Kharkiv [in Ukrainian].

11. Radionov, I.I. (2004). *Kryminalna vidpovidalnist za bandytyzm [Criminal liability for banditry]*. Kharkiv. Retrieved from <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/2494> [in Ukrainian].
12. Rybachuk, V.I. (2001). *Kryminalno-pravovi ta kryminolohichni aspekty borotby z nezakonnymy diianiamy pry povodzhenni zi zbroieiu, boiovymy prypasamy ta vybukhovymy rechovynamy [Criminal law and criminological aspects of combating illegal acts in dealing with weapons, combat supplies and explosives]*. Odesa [in Ukrainian].
13. Havrylova, K.Yu. (2011). *Kryminalna vidpovidalnist za porushennia pravyl povodzhennia z vybukhovymy lehkozaimystymy ta idkymy rechovynamy abo radioaktyvnymy materialamy [Criminal liability for violation of the rules of handling explosive flammable and caustic substances or radioactive materials]*. Odesa [in Ukrainian].
14. Samavskii, O.M. (2009). *Kryminalno-pravova kharakterystyka vykradennia, pryvlasnennia, vymahannia vohnepalnoi zbroi, boiovykh prypasiv, vybukhovyx rechovyn chy radioaktyvnykh materialiv abo zavolodinnia nymy shliakhom shakhraistva abo zlovzhyvannia sluzhbovym stanovyschem [Criminal description of the abduction, appropriation, extortion of firearms, ammunition, explosives or radioactive materials or their taking over by fraud or abuse of office]*. Kyiv [in Ukrainian].
15. Kozachenko, I.Ya., Neznamova, Z.A., & Novoselov, H.P. (1997). *Ugolovnoe pravo. Osobennaia chast [Criminal law. The special part]*. Moscow: Infra-M [in Russian].
16. Kudriavcev, V.N., & Naumova, A.V. (1997). *Rossiiskoe ugolovnoe pravo. Osobennaia chast [Russian criminal law. The special part]*. Moscow: Yurist [in Russian].
17. Tihii, V.P. (1972). *Otvetstvennost za hishchenie ognestrel'nogo oruziia, boevykh prypasov i vzrivchatykh veshchestv po sovetskomu ugolovnomu pravu [Responsibility for the theft of firearms, ammunition and explosives under Soviet criminal law]*. Kharkiv [in Russian].
18. Pinchuk, M.H. (2007). *Predmet dokazuvannia i sudovyi rozhliad sprav pro vykradennia ta inshe nezakonne povodzhennia z vohnepalnoi zbroieiu, boiovymy prypasamy i vybukhovymy rechovynamy [The subject of evidence and the trial of cases of abduction and other illicit handling of firearms, war materials and explosives]*. Kharkiv [in Ukrainian].
19. Rogatyh, L.F. (1998). *Nezakonnyi oborot oruziia [Illicit trafficking in weapons]*. SPb. [in Russian].
20. Dikaev, S.U. (1998). *Nezakonnoe priobretenie, peredacha, sbyt, hranenie, perevozka ili noshenie oruziia, boepripasov, vzrivchatykh veshchestv i vzrivchatykh ustroistv [Illegal acquisition, transfer, sale, storage, transportation or carrying of weapons, ammunition, explosives and explosive devices]*. Ufa: Ufim. yurid. in-t [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редколегії 15.11.2017

Holubosh V. – *Researcher of the Scientific Laboratory on the Problems of Pre-Trial Investigation of the Educational and Research Institute No. 1 of the National Academy of Internal Affairs, Kyiv, Ukraine*

Characteristics of the Object of Crimes against Public Security with the Subject Being the Weapons, Explosive Substances and Explosive Devices

The article is devoted to the analysis of the object of crimes against public safety, the subject of which are weapons, ammunition, explosives and explosive devices (Art. 262, 263, 263¹, 264 CC of Ukraine).

The generic object crimes of this group, recognized as public relations aimed at ensuring safety in the handling of individual sources of increased danger (weapons, ammunition, explosives, explosive devices), is characterized. It was concluded that the generic and specific objects of these crimes coincide.

The concept of public safety as a generic crime object is also discussed. It is suggested to consider the following as the most comprehensive understanding of security: safety from the impact of sources of increased danger, namely criminal organizations, terrorist groups and other criminal unifications, weapons and objects of increased danger to the surroundings, fire.

The basic analysis of the main direct object in crimes against public safety, with the subjects being weapons, ammunition, explosives and explosive substances and devices is carried out. It was determined that the major direct object of crimes in this group is security of an unspecified circle of persons from: a) unauthorized access to these items (Art. 262 CC of Ukraine), b) unauthorized circulation of these objects (Art. 263–263¹ CC of Ukraine) and compliance with rules established for the possession of weapons or ammunition (Art. 264 CC of Ukraine).

It is stated that a supplementary necessary or supplementary optional object of crimes of the analyzed group are life, health, property relations, environment, manufacturing safety, the normal functioning of law enforcement organs, the management in the sphere of weapons, ammunition and explosives.

Keywords: generic object, main direct object, supplementary necessary object, supplementary optional object, public safety.